

Finlands økonomiske situation

Dalende konjunkturer har fortsat i Finland siden sidst. Eksporten glider ikke, der er ingen investeringer, og samtidigt vokser Statens gældsætningsgrad. Den voksende arbejdsløshed og også et problem.

Beskæftigelsesgraden er nu under 68 %, og der er ingen forbedring i syne. Dog virker det, som om økonomien er ved at live op, da de nyeste økonomiske prognoser spår, at vi i år kommer til at få blå tal. Trods prognosen er der mange mørke skyer og forskellige risici. Meget afhænger jo bl. a. af, hvordan situationen i Ukraine udvikler sig, hvilke slags økonomiske sanktioner træder i kraft, hvordan de virker på handelen i Finland.

Under forårets så kaldte tænketank besluttede regeringen om tiltag, som skal støtte beskæftigelsen og den økonomiske vækst. Beslutningerne påvirker også lønmodtagerne, særligt arbejdstagerne indenfor den offentlige sektor. Utallige spareforanstaltninger, reduktion af årsværk, tvungne ferier og opsigelser er nu p.g.a. beslutningerne en del af dagsordenen i dag. Løsningerne påvirker også sikkerheden i landet, da man f.eks. har skåret ned antallet af politibetjente, yderligere flere hundrede af dem risikerer at miste arbejdet, indtil de planlagte spareforanstaltninger er blevet gennemført.

Fornyelsen af pensionssystemet

I løbet af foråret er man gået i gang med forhandlinger om arbejdslivets længde og pensioner. Statens og erhvervslivets målsætning er at forlænge arbejdslivet. Under det nuværende system er finernes forventede gennemsnitslevetid vokset med 4,5 år, og det kan være svært at se, hvordan man i fremtiden vil financiere offentlige velfærds- og pensionsydelser på nuværende høje niveau. Man mener, at den eneste løsning er forlængelse af arbejdslivet. Kravet er udfordrende, da folk allerede nu bliver trætte under presset af besparelser og effektivitetskravene. Mange kan slet ikke se, hvordan de kan klare at arbejde til den pensionsalder vi har nu. Det er nok ikke umuligt at forlænge arbejdslivet, hvis man samtidig sørger for, at de ældre arbejdstagere støttes med flex- og sikkerhedselementer og hvis arbejdsgiverne forpligtes til at bære det ansvar, som de har. Lønmodtagerorganisationerne har for øjeblikket lidt divergerende meninger om denne sag, men sikkert er det, at ved forhandlingerne kommer man ikke at give efter i kravene, som fremmer arbejdslivets kvalitative spørgsmål.

Udviklingen af statsforvaltningens arbejdspladser

Udover nedskæringer af omkostninger og effektivitetskravene er der i mange forvaltninger i gang store udviklingsprojekter og it-ændringer, som knytter sig til organisationen og arbejdsmetoderne. Alt dette stiller stærke krav til udvikling af kompetence og indlæring af ny viden ved siden af det egentlige arbejde. Derudover er der i statsforvaltningen i gang en mængde multifaglige projekter, som har fælles ambitiøse mål og frister med hensyn til effektivitet og besparelser. Når medarbejdere pensioneres, opgaverne fornyes og skærpes, og gennemsnitsalderen stiger, bliver der ofte mere sygefravær og arbejdsglæden foder. Alt oftere hører man om tilfælde, hvor man ikke har taget hensyn til gode personalepolitiske principper.

Skatforvaltningens økonomi og anden fremtidsmusik

Forårets statslige tænketank behandlede også besparelser i skatteforvaltningens budget. Personaleressourcer blev skåret ned, hvilket betyder, at det ikke er muligt at rekruttere ny personale som planlagt. Det er sjældent, der bliver ansat en ny medarbejder, når en af de ældre skal pensionere. Man fortsætter med at investere kraftig i elektroniske serviceydelser og IT-systemer. I foråret påbegyndtes et 4-årigt projekt, som forbinder store mængder økonomiske og personaleressourcer. Projektet skal opbygge et enkelt program, som erstatter mange nuværende og forældede programmer.

Kundeservicen fokuserer på proaktiv ledelse af kunderne. Nye arbejdsmetoder og teknikker gør det muligt at løse skattemæssige opgaver hvor som helst i landet. Man taler ikke mere om de enkelte skattekontorers opgaver, da alle opgaverne er fælles for skatteforvaltningen.

Man fortsætter med at nedlægge mindre kontorer. Fra begyndelsen af januar 2014 blev der igen lukket seks mindre kontorer. Nedlæggelserne er fortsættelse til beslutningen for et år siden at nedlægge i alt 21 kontorer inden 2015. Sidste år nedlagde man 12 kontorer, nu seks og i begyndelsen af 2015 yderligere 3. Målet er at danne større kompetencecentre.

Udvikling af kompetence og nye arbejdskulturer

Arbejdet bliver mere og mere krævende pga udviklingen af automatiseringen og IT. De så kaldte rutineopgaver forsvinder, hvilket betyder, at kompetencekravene for ældre medarbejdere vokser. Ved rekrutteringen foretrækker man næsten uden undtagelse personer med universitetsuddannelse.

Arbejds miljøspørgsmålene har der været meget fokus på under de sidste år. I Finland er man på vej væk fra åbne kontormiljøer eller egne kontorer, men i stedet ønsker man multifunktionelle kontorer, som nemt kan omdannes. Problemet er bare, at staten ønsker at spare på kvadratmeterne. Skatteforvaltningen har for nylig ændret sin mening om distancearbejdet. Nu er det muligt at udføre næsten alle funktioner som distancearbejde med undtagelse af nogle få. Vi har også særligt sidste år fået rigtig gode erfaringer af distancearbejdet.

Statsforvaltningens overnskomstforhandler

Siden NSO-mødet for et år siden har man i statsforvaltningen indgået et så kaldt beskæftigelses- og vækstaftale (24.10.2013). Man håber, at denne treårige helhedsdækkende aftale hjælper den finske økonomi at vokse, at vedligeholde hjemmemarkedets købekraft og at støtte virksomhedernes konkurrenceevne. Ved forhandlingerne aftalte man også fremgangsmåden i den førømtalte pensionssystem. Efter en langvarig og besværlig forhandlingsproces konstaterede lønmodtagerorganisationerne, at den alvorlige økonomiske situation forudsætter ansvarsfuldhed, og dermed var lønforhøjelserne også usandsynlig moderate. Et 0-resultat gik man dog ikke med på.